

การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาคณิตศาสตร์
ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนอุบลวิทยาคม

นางสาวกัลยารัตน์ กัลลวัน

โรงเรียนอุบลวิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1

คำนำ

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอผลการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุบลวิทยาคม ปีการศึกษา 2568 โดยประยุกต์ใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning: BBL) เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านและการเขียนคำที่มีวรรณยุกต์ของนักเรียน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะทางภาษาและการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา พบว่านักเรียนจำนวนหนึ่งยังมีความสับสนในเรื่องอักษรสามหมู่ คำเป็น-คำตาย และหลักการผันวรรณยุกต์ ส่งผลให้การอ่านไม่คล่องและการเขียนไม่ถูกต้อง ผู้จัดทำจึงได้ออกแบบและพัฒนาชุดฝึกทักษะที่มีลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติการทำงาน of สมอง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีส่วนร่วม และเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

การดำเนินงานครั้งนี้มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสามารถในการอ่านและเขียนคำที่มีวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่สนใจ ในการนำแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยของผู้เรียน

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้คำปรึกษา สนับสนุน และส่งเสริมการดำเนินงานครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

กัลยารัตน์ กัลลวัน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
1. ชื่อนวัตกรรม	1
2. ผู้จัดทำ	1
3. ระยะเวลาดำเนินการพัฒนานวัตกรรม	1
4. ที่มาและความสำคัญ	4
5. วัตถุประสงค์	4
6. กลุ่มเป้าหมาย	4
7. เครื่องมือที่ใช้	4
8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	5
9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	8
11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	8
12. บทเรียนที่ได้รับ	9
13. เงื่อนไขความสำเร็จ	10
ภาคผนวก	11

**รายงานการพัฒนาวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
ของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนอุบลวิทยาคม ปีการศึกษา ๒๕๖๘**

1. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาชุดฝึกทักษะเพื่อแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ตามแนวคิดสมมองเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอุบลวิทยาคม

2. ผู้จัดทำ

นางสาวกัลยารัตน์ กัลลวัน

3. ระยะเวลาดำเนินการพัฒนานวัตกรรม

เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม 2568 ถึง วันที่ 15 พฤษภาคม 2569

4. ที่มาและความสำคัญ

ภาษาไทยถือเป็นสมบัติและเอกลักษณ์ของชาติที่ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและแสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพที่สะท้อนถึงความเป็นไทยอย่างแท้จริง อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันช่วยให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาสัมมาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติอันล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ภาษาไทยจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้และพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน โดยเฉพาะในวัยเด็กซึ่งการเรียนรู้ส่วนใหญ่เกิดขึ้นผ่านภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน หรือแม้แต่ภาษาท่าทาง ภาพ และศิลปะ ทักษะการอ่านจึงนับเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา เพราะเมื่อเด็กสามารถอ่านออกได้ย่อมเปิดโอกาสให้เข้าถึงองค์ความรู้ที่หลากหลาย และขยายมุมมองต่อโลกได้กว้างขึ้น การอ่านช่วยให้เด็กทำความเข้าใจใจทัศนคติศาสตร์ ศึกษาวรรณคดี เรียนรู้ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ รวมถึงสามารถอ่านป้ายสัญลักษณ์ ฉลากสินค้า คู่มือ หรือข้อความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง การเรียนรู้ในทุก

ภาษาเริ่มต้นจากความสามารถในการอ่าน เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการแปลความหมายจากสัญลักษณ์ไปสู่ความเข้าใจ เมื่อเด็กอ่านได้มากขึ้น ย่อมมีคลังคำศัพท์เพิ่มขึ้น เข้าใจความหมายของคำในระดับต่าง ๆ รู้จักสำนวนและสุภาพิต ส่งผลให้ทักษะการเขียนและการสื่อสารพัฒนาไปพร้อมกัน การอ่านจึงไม่เพียงเป็นทักษะพื้นฐาน แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพทางภาษาและความคิดของผู้เรียน (อัจฉรา ประดิษฐ์, 2550)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปัญหาการอ่านไม่ออกกับปัญหาการอ่านไม่คล่อง ปัญหาการอ่านไม่คล่องนับเป็นปัญหาที่ถูกมองข้าม สังเกตได้จากผลทดสอบการอ่านออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ทดสอบความสามารถดังกล่าว ผลปรากฏว่าคะแนนโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ในทางปฏิบัตินักเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาการอ่านไม่คล่อง ในส่วนของการอ่านสะกดคำผิด การเว้นวรรคตอนผิด การอ่านตะกุกตะกัก อ่านข้ามคำหรือลดเสียงลงขณะเจอคำที่อ่านไม่ได้ ซึ่งคำส่วนใหญ่ที่นักเรียนอ่านไม่คล่อง คือ คำที่มีวรรณยุกต์กำกับ สาเหตุที่อ่านออกเสียงคำที่มีวรรณยุกต์กำกับไม่ถูกต้องเกิดจากการจดจำอักษรสามหมู่และคำเป็นคำตายไม่ได้ อีกทั้งยังสับสนวิธีการผันวรรณยุกต์ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจหลักการผันวรรณยุกต์ที่ถูกต้อง สอดคล้องกับปัญหาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบันของเด็กไทย คือ การผันเสียงวรรณยุกต์ สามัญ เอก โท ตรี จัตวา ไม่ได้ สะกดคำผิด ซึ่งหากอ่านและเขียนคำที่ใช้วรรณยุกต์ถูกต้องนั้นจะต้องมีความเข้าใจในเรื่องคำเป็น คำตาย ไตรยางศ์ และการผันวรรณยุกต์ หากนักเรียนไม่มีความเข้าใจเรื่องเหล่านี้แล้วจะทำให้อ่านและเขียนคำที่ใช้วรรณยุกต์ไม่ถูกต้องตามไปด้วย ทั้งนี้เพราะเรื่องวรรณยุกต์ทำให้ภาษาไทยมีลักษณะพิเศษเป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยและทำให้มีคำใช้ได้มากและหลากหลายขึ้น

แนวความคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain-Based Learning: BBL) เป็นแนวทางการสอนที่คำนึงถึงธรรมชาติการทำงานของสมองเป็นสำคัญ โดยครูจำเป็นต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้เกิดความตื่นตัวและพร้อมต่อการเรียนรู้ กระบวนการดังกล่าวช่วยส่งเสริมการทำงานประสานกันของระบบต่าง ๆ ในร่างกาย ทั้งด้านความคิด อารมณ์ และการเคลื่อนไหว ควบคู่กับการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างนักเรียนกับเพื่อนและครู การจัดกิจกรรมตามแนวคิดนี้มุ่งเน้นบรรยากาศที่ผ่อนคลายและปลอดภัย เช่น การใช้เกม การเคลื่อนไหว หรือกิจกรรมที่ช่วยลดความตึงเครียด พร้อมทั้งออกแบบบทเรียนให้มีความท้าทายและมีความหมายต่อผู้เรียน เนื้อหาสามารถสอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมได้อย่างแนบเนียน ทำให้นักเรียนเรียนรู้โดยไม่รู้สึกลดดัน อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างสนุกสนานและมีความสุข รวมถึงกิจกรรมที่กระตุ้นการใช้สมองเฉพาะส่วนและเชื่อมโยงการทำงานของสมองหลายด้านเข้าด้วยกัน เพื่อให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าเรื่องวรรณยุกต์เป็นเรื่องที่นักเรียนมีความบกพร่องและมักมีปัญหา

ด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นครูผู้สอนภาษาไทยจึงจำเป็นต้องใช้กลวิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ เพื่อช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนคำที่ใช้วรรณยุกต์ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับชุดฝึกทักษะ หรือแบบฝึกทักษะเพื่อใช้สร้างเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้เรื่องการผันวรรณยุกต์ให้ได้ผลดี

ผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของการพัฒนาแบบฝึกทักษะและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยที่เน้นกระบวนการอย่างเป็นระบบ โดย กัญญา บัญญุสุทธิ (2523) ได้พัฒนาแบบฝึกทักษะเรื่องการผันวรรณยุกต์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 94.19/79.84 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกที่ออกแบบอย่างเป็นขั้นตอนสามารถช่วยพัฒนาความเข้าใจเรื่องการผันวรรณยุกต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในทำนองเดียวกัน งานวิจัยที่ประยุกต์ใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยก็ให้ผลเชิงบวกอย่างชัดเจน เอมอร แก้วเพชร (2553) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามแนวคิดดังกล่าวต่อความสามารถด้านการอ่านคล่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกด พบว่ามีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.8147 คิดเป็นร้อยละ 81.47 และนักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านคล่องอยู่ในระดับดีมาก สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับ พัฒนา ฤกษ์ชัย (2554) ที่ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้สมองเป็นฐาน เรื่องการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ 91.23/87.94 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.7602 หรือร้อยละ 76.02 อีกทั้งความสามารถด้านการคิดอย่างเป็นระบบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาภาพรวมของงานวิจัยทั้งสามเรื่อง พบว่าไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาแบบฝึกทักษะเฉพาะด้านหรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน ต่างส่งผลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะภาษาไทยของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ งานวิจัยเหล่านี้จึงเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนแนวทางการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาการผันวรรณยุกต์และเสริมสร้างทักษะการอ่านเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยจึงจะใช้วิธีการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน หรือ Brain Based

Learning ; BBL มาออกแบบชุดฝึกทักษะการผันวรรณยุกต์ที่ถูกต้องตามอักขรวิธี เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการอ่านและการเขียนคำที่มีวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนอุบลวิทยาคม

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อแก้ปัญหาคำผันวรรณยุกต์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน โดยใช้นวัตกรรมชุดฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนอุบลวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1
2. เพื่อพัฒนาการผันวรรณยุกต์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน โดยใช้นวัตกรรมชุดฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนอุบลวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1
3. เพื่อพัฒนานวัตกรรมชุดฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ห้องเรียน 2/1, 2/2, 2/3 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 84 คน

7. เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย

1. ชุดฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย
 - แบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง คำเป็น คำตาย
 - แบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรสูง
 - แบบฝึกทักษะที่ 3 เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรกลาง
 - แบบฝึกทักษะที่ 4 เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรต่ำ
 - แบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่อง การผันวรรณยุกต์ (ไทรยางค์) ผ่านนิ้วมือ
 - แบบฝึกทักษะที่ 6 เรื่อง แบบฝึกอ่านสารคดี อักษรสามหมู่
2. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน จำนวน 1 ชุด

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

ขั้นที่ 1 (P : plan)

1. วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2560) และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอุบลวิทยาคม ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2568 ในเรื่องของมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดรายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล แนวคิด และทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain Based Learning ; BBL ที่ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล แนวคิด และทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำนวัตกรรมชุดฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
4. จัดทำหน่วยและแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 12 แผน เวลาเรียน 12 ชั่วโมง
5. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะของนักเรียน

ขั้นที่ 2 (D : Do)

นำหน่วยการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และชุดฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน Brain Based Learning ; BBL ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นอุ่นเครื่อง (Warm-up)** สร้างความตื่นตัวโดยเลือกใช้กิจกรรมต่อไปนี้ ได้แก่ ยืดเส้นยืดสาย (stretching) เคลื่อนไหว (movement) ร้องเพลง เล่นเกม กิจกรรมฝึกความรู้ตัว (mindfulness) กิจกรรมเหล่านี้มีอีกชื่อหนึ่งว่ากิจกรรมพักสมอง (brain break) ทดลองใช้หลาย ๆ แบบแล้วดูว่านักเรียนตอบสนองอย่างไร แล้วจึงจะเริ่มสรุปได้ว่าอุ่นเครื่องแบบไหนช่วยให้สมองพร้อมต่อการเรียนมากที่สุด
2. **ขั้นนำเสนอ (Presentation)** กระตุ้นความสนใจใคร่รู้ของนักเรียน ด้วยสื่อที่แปลกใหม่ สถานการณ์ชวนคิด ปัญหาที่นักเรียนสนใจ นิทาน ข่าว เรื่องราวใกล้ตัว สิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงและมีความหมายสำหรับนักเรียน ให้เขาได้สังเกต คิดเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนกับครูและเพื่อน ในบรรยากาศที่ตื่นตัว ทำทายและสนุก เพลิดเพลิน โดยครูจะไม่เป็นผู้บรรยายฝ่ายเดียว แต่นำเสนอสถานการณ์ที่ดึงนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดด้วยกัน จนผู้เรียนเริ่มเกิดความเข้าใจแบบคร่าว ๆ

3. ขั้นลงมือเรียนรู้และฝึกฝน (Learn-Practice) ใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย และรายบุคคล ให้นักเรียนทุกคน ได้ปฏิสัมพันธ์กับสื่อการเรียนรู้ ไม่เพียงแต่ลงมือทำแต่คิดไปด้วย เมื่อนักเรียนเริ่มเข้าใจแล้ว ให้ฝึกเรื่องนั้นเพิ่มเติม ซ้ำ ๆ ในหลายแง่มุมจนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งซึ่งลำทำได้อย่างชำนาญ

4. ขั้นสรุปความรู้ (Summary) สรุปความคิดรวบยอดของบทเรียน ให้ชัดเจน เป็นระบบ โดยอาจใช้ แผนผัง ตาราง ชาร์ต ความรู้ หรือเครื่องมือช่วยคิด โดยให้นักเรียนได้ร่วมกันสะท้อนผลการเรียนรู้ และแก้ไขความ เข้าใจผิดที่อาจเกิดขึ้นระหว่างที่เรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถใช้ขั้นตอนนี้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนตาม ตัวชี้วัด

5. ขั้นประยุกต์ใช้ (Apply) นักเรียนใช้ทักษะและความรู้ที่เกิดขึ้นจากบทเรียนนั้นไปแก้ปัญหาค่าที่ไม่คุ้นเคย ในบริบทใหม่ด้วยทัศนคติที่กระตือรือร้น ยืดหยุ่น สร้างสรรค์ พร้อมทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ นักเรียนอาจจะ สร้างสรรค์ผลงานชิ้นเล็ก ๆ หรือทำโครงการ (project) ที่มีขอบเขตใหญ่ขึ้น บูรณาการหลายวิชาเข้าด้วยกันได้

ขั้นที่ 3 (C : check)

1. เปิดห้องเรียนโดยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูในกลุ่มสาระภาษาไทย หรือครูผู้สอนสายชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 เข้าไปสังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหา การจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน พร้อมทั้งเสนอแนะ และสะท้อนผลการจัดกิจกรรมเพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไขเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

2. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อทดสอบการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำที่มีวรรณยุกต์

3. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน

4. วิเคราะห์ทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีวรรณยุกต์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และสะท้อนผลการ เรียนให้นักเรียนทราบเป็นระยะ

5. วิเคราะห์นวัตกรรมชุดฝึกทักษะเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ขั้นที่ 4 (A : Act)

1. ปรับปรุงแก้ไขกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์

2. ปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมชุดฝึกทักษะเพื่อให้เข้ากับนักเรียน และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
3. ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หรือครูในสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นการรับทราบ พัฒนา และปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

- 1.1 เป้าหมายสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในสถานศึกษา
(หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551)
- 1.2 วิสัยทัศน์การเรียนรู้ภาษาไทย
- 1.3 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดภาษาไทย

2. แนวคิดการใช้สมองเป็นฐาน Brain Based Learning ; BBL

เป็นแนวคิดทางการศึกษาที่พัฒนาขึ้นจากองค์ความรู้ด้านประสาทวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาการเรียนรู้ โดยเชื่อว่าสมองเป็นกลไกสำคัญของการเรียนรู้ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนควรสอดคล้องกับธรรมชาติและกระบวนการทำงานของสมอง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน หลักสำคัญของแนวคิดนี้ คือ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อผู้เรียนรู้สึกปลอดภัย ผ่อนคลาย และมีแรงจูงใจทางอารมณ์ สมองจะเปิดรับข้อมูลใหม่ได้มากขึ้นในสภาพแวดล้อมที่ไม่กดดัน มีความท้าทายพอเหมาะ และมีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน นอกจากนี้ สมองเรียนรู้ได้ดีจากการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม การมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริง และการใช้ประสาทสัมผัสหลายด้านร่วมกัน เช่น การฟัง พูด อ่าน เขียน เคลื่อนไหว หรือการใช้ภาพและเสียง ประกอบ การจัดการเรียนตามแนวคิดนี้แบ่งเป็น 5 ขั้นตอนคือ

- 2.1 ขั้นอุ่นเครื่อง (Warm-up)
- 2.2 ขั้นนำเสนอ (Presentation)
- 2.3 ขั้นลงมือเรียนรู้และฝึกฝน (Learn-Practice)
- 2.4 ขั้นสรุปความรู้ (Summary)
- 2.5 ขั้นประยุกต์ใช้ (Apply)

3. นวัตกรรมชุดฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์

- 2.1 ความหมายของชุดฝึกทักษะ
- 2.2 แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดฝึกทักษะ
- 2.3 ประเภทของชุดฝึกทักษะ

2.4 องค์ประกอบของชุดฝึกทักษะ

2.5 ประโยชน์ของชุดฝึกทักษะ

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

การใช้นวัตกรรมครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ห้อง 2/1, 2/2, 2/3 โรงเรียนอุบลวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 84 คน โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. สร้างความเข้าใจ/ข้อตกลงเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมชุดฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง การผันวรรณยุกต์ จำนวน 6 ชุด

แบบฝึกทักษะที่ 1 เรื่อง คำเป็น คำตาย

แบบฝึกทักษะที่ 2 เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรสูง

แบบฝึกทักษะที่ 3 เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรกลาง

แบบฝึกทักษะที่ 4 เรื่อง การผันวรรณยุกต์อักษรต่ำ

แบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่อง การผันวรรณยุกต์ (ไทรยางค์) ผ่านนิ้วมือ

แบบฝึกทักษะที่ 6 เรื่อง ฝึกอ่านคล้องจากบทกลอน

2. นำแบบทดสอบก่อนเรียนไปทดสอบกับนักเรียน แล้วบันทึกคะแนนไว้

3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน โดยใช้นวัตกรรมชุดฝึกทักษะ ดังนี้

3.1 ทำแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 30 ข้อ เพื่อวัดความรู้พื้นฐาน

3.2 อ่านคำชี้แจงก่อนลงมือทำกิจกรรมชุดฝึกทักษะภาษาไทย

3.3 เมื่อทำชุดฝึกทักษะภาษาไทยเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่งคะแนนให้ครูบันทึกผล

3.4 หากมีข้อสงสัยหรือไม่เข้าใจให้สอบถามครูผู้สอน

4. เมื่อนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในชุดฝึกทักษะภาษาไทย จนครบทั้ง 6 เล่ม แล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน (Post-test) ซึ่งเป็นชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีก

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 84 คน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านความรู้เรื่องการผันวรรณยุกต์อย่างชัดเจน

2) นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถอ่านและเขียนคำที่มีวรรณยุกต์ได้ถูกต้องมากขึ้น ทั้งในเรื่องคำเป็น คำตาย อักษรสามหมู่ และการผันวรรณยุกต์ตามหลักไทรยางค์

- 3) นักเรียนมีความคล่องแคล่วในการอ่านออกเสียงคำที่มีวรรณยุกต์ ลดปัญหาการอ่านตะกุกตะกัก การอ่านผิดเสียง และการเว้นวรรคไม่ถูกต้อง
- 4) นักเรียนสามารถอธิบายหลักการผันวรรณยุกต์ได้อย่างเป็นระบบ และเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ได้ดีขึ้น
- 5) นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าซักถาม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 6) นักเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกัน มีความรับผิดชอบ และสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนได้อย่างเหมาะสม
- 7) นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย มีความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น และมีความสุขกับการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น
- 8) นวัตกรรมชุดฝึกทักษะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด และสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ได้อย่างเหมาะสม

12. บทเรียนที่ได้รับ

- 1) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งซึ่งมากกว่าการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว โดยเฉพาะเนื้อหาที่เป็นนามธรรม เช่น การผันวรรณยุกต์ หากออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ คิด และเคลื่อนไหวร่วมด้วย จะช่วยให้จดจำได้แม่นยำและยั่งยืนยิ่งขึ้น
- 2) บรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายและปลอดภัยมีผลต่อความกล้าแสดงออกของนักเรียน เมื่อผู้เรียนไม่รู้สีกดดัน จะกล้าลองผิดลองถูก ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง
- 3) การใช้ชุดฝึกทักษะที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจน จากง่ายไปยาก และเชื่อมโยงกันเป็นระบบ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจหลักการผันวรรณยุกต์ได้อย่างเป็นขั้นตอน ลดความสับสนในเรื่องอักษรสามหมู่และคำเป็น คำตาย
- 4) การทำงานร่วมกันของครูผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากได้รับข้อเสนอแนะและมุมมองที่หลากหลาย เพื่อนำไปปรับปรุงให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น
- 5) การประเมินผลระหว่างเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูสามารถติดตามพัฒนาการของนักเรียนรายบุคคล และปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลได้อย่างเหมาะสม
- 6) การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ต้องอาศัยเวลา ความตั้งใจ และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เมื่อครูมีความมุ่งมั่นและสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ จะสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

13. เจ็อนไขความสำเร็จ

ด้านนักเรียน

- 1) นักเรียนต้องมีความพร้อมในการเรียนรู้ เปิดใจยอมรับรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติและการมีส่วนร่วมมากกว่าการนั่งฟังเพียงอย่างเดียว
- 2) นักเรียนต้องกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตั้งคำถาม และไม่กลัวความผิดพลาด เพราะการเรียนรู้ตามแนวคิดสมองเป็นฐานเน้นการลองคิด ลองทำ และเรียนรู้จากประสบการณ์
- 3) นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตนเอง ทั้งการทำกิจกรรมรายบุคคลและการทำงานกลุ่ม ไม่ปล่อยภาระให้เพื่อน และร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์
- 4) นักเรียนมีวินัยและตั้งใจฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียนคำที่มีวรรณยุกต์ ซึ่งต้องอาศัยการฝึกซ้ำและการทบทวนอย่างต่อเนื่อง
- 5) นักเรียนสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง (Reflection) รู้จุดแข็ง จุดที่ต้องพัฒนา และพร้อมปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

ด้านครู

- 1) ครูต้องมีความเข้าใจในแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานอย่างถูกต้อง และสามารถออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน
- 2) ครูปรับบทบาทจากผู้บรรยายมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) กระตุ้นการคิด ตั้งคำถาม ปลายเปิด และส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
- 3) ครูต้องมีความแม่นยำในเนื้อหาเรื่องการพัฒนาวรรณยุกต์ และสามารถอธิบายหลักการที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่ายผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย
- 4) ครูสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่ปลอดภัย เป็นมิตร และส่งเสริมกำลังใจ เพื่อให้ นักเรียนกล้าเรียนรู้ และแสดงออกอย่างเต็มศักยภาพ
- 5) ครูมีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน
- 6) ครูมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านผู้บริหาร

- 1) ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และสนับสนุนการนำนวัตกรรมไปใช้ในชั้นเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 2) สนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น เช่น สื่อ อุปกรณ์ งบประมาณ และการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและยืดหยุ่น
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผล และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน
- 4) นิเทศติดตามในลักษณะกัลยาณมิตร เน้นการให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนา มากกว่าการตรวจสอบหรือจับผิด
- 5) ลดภาระงานด้านเอกสารหรือภารกิจที่ไม่จำเป็น เพื่อให้ครูมีเวลาเพียงพอในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมอย่างมีคุณภาพ

ผู้ปกครอง

- 1) ผู้ปกครองต้องมีความเข้าใจในรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ ไม่ยึดติดเฉพาะผลคะแนนสอบเพียงอย่างเดียว
- 2) สนับสนุนและส่งเสริมการฝึกอ่าน ฝึกเขียน และทบทวนบทเรียนที่บ้านอย่างสม่ำเสมอ โดยสร้างบรรยากาศที่เป็นกำลังใจ ไม่กดดันผู้เรียน
- 3) เปิดโอกาสให้บุตรหลานได้ตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น และพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาและความมั่นใจ
- 4) ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมหรือการประชุมผู้ปกครอง เพื่อรับทราบพัฒนาการและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน
- 5) เป็นแบบอย่างที่ดีด้านการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ทั้งการพูดและการเขียน เพื่อเสริมสร้างทักษะทางภาษาในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

แบบฝึกทักษะที่ 1 คำเป็น คำตาย

คำเป็น-คำตาย

คำเป็น

คำเป็น คือ คำที่มีลักษณะดังนี้

- คำที่ประสมกับสระเสียงยาว ไม่มีตัวสะกด

สระเสียงยาว มี 14 สระ
 ดังนี้ สระอา อี อือ อุ เอ
 แอ โอ ออ เอ เอีย เอือ
 อัว ฤ ฦ
- คำที่มีตัวสะกดในมาตรา แม่กง กน กม เกย เกอว โดยประสมสระเสียงสั้นหรือสระเสียงยาวก็ได้
- คำที่ประสมกับสระ อำ โอ โอ เอา เพราะมีเสียงเหมือน มีตัวสะกดในแม่กม เกย เกอว

มาตราตัวสะกด มี 8 แม่

แม่ กง	แม่ กม	แม่ เกย	แม่ เกอว
ง	ม	ย	ว

คำตาย

คำตาย คือ คำที่มีลักษณะดังนี้

- คำที่ประสมกับสระเสียงสั้น ไม่มีตัวสะกด ยกเว้น สระ อำ โอ โอ เอา

สระเสียงสั้น มี 18 สระ
 ดังนี้ สระอะ อิ อี อุ เอะ
 แอะ โอะ เอะ เอะ เอียะ
 เอือะ อัวะ อำ โอ โอ เอา
 ฤ ฦ
- คำที่มีตัวสะกดในมาตรา แม่กก กต กบ โดยประสมสระเสียงสั้นหรือสระเสียงยาวก็ได้

แม่ กน	แม่ กก	แม่ กต	แม่ กบ
น ญ	ก	ด จ ช ซ	บ ป
ณ ร	ช	ฉ ฉฐ ฑ	พ ฟ
ล ฬ	ค	ตม ต ถ ท	ภ
	ฦ	ธ ศ ษ ส	

ชื่อ - สกุล _____

คำเป็น-คำตาย

 ให้นักเรียนจำแนกคำตามที่โจทย์กำหนด

คำเป็น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แยม

เม็ด

หลอด

นาง

คิด

ความ

ฝน

ฝาก

ดิน

พืช

แรด

ผม

โชค

แขน

เอว

สูบ

คำตาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกที่ 2 การผันวรรณยุกต์อักษรสูง

การผันวรรณยุกต์

อักษรสูง มี 11 ตัว คือ ข ฃ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ช ส ห

	คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
คำเป็น	อุ	-	อู่	อู๋	-	อู
	หวน	-	ห่วน	หวู๋	-	หวน
คำตาย	สะ	-	สะ	สะ	-	-
	ซัด	-	ซัด	ซัด	-	-

อักษรกลาง มี 9 ตัว คือ ก จ ฉ ฎ ฏ ค ต บ ป อ

	คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
คำเป็น	ปู	ปู	ปู้	ปู๋	ปึ	ปุ
	จวน	จวน	จ่วน	จวู๋	จึ	จวน
คำตาย	จะ	-	จะ	จะ	จะ	จะ
	ตัด	-	ตัด	ตัด	ตัด	ตัด

อักษรต่ำ มี 24 ตัว แบ่งเป็น 2 ชนิด

อักษรต่ำคู่ มี 14 ตัว คือ ค ฅ ฆ ช ฌ ฉ ฆ ฌ ฑ ฐ ฒ ฑ ฎ ฏ ฬ ฎ ฏ

อักษรต่ำเดี่ยว มี 10 ตัว คือ ง ญ ฌ ฌ ฌ ฌ ฌ ฌ ฌ ฌ ฌ

		คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
คำเป็น	-	คา	คา	-	ค่า	ค่า	-
	-	วัง	วัง	-	วัง	วัง	-
คำตาย	สระเสียงสั้น	นะ	-	-	น๊ะ	น๊ะ	(น๊ะ)
		มัด	-	-	มัต	มัต	(มัต)
	สระเสียงยาว	ไอนัด	-	-	ไอนัด	ไอนัด	(ไอนัด)
		มาก	-	-	มาก	มาก	(มาก)

*** คำใน () เป็นคำที่ไม่มีใช้ในภาษาไทย บางคำใช้ในภาษาพูด

แบบฝึกหัดที่ ๑

นำคำที่กำหนดให้ไปผันวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง

คำ	เสียงสามัญ	เสียงเอก	เสียงโท	เสียงตรี	เสียงจัตวา
ผี					
เทา					
ถือ					
เลือ					
หอ					

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบฝึกหัดที่ ๓

คะแนน

๑๐

เลือกคำที่กำหนดให้ด้านขวา แล้วนำไปเติมลงในช่องว่างให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์

๑. พี่ _____ ผ้าให้น้อง	หม / หม / หม
๒. พ่อฉันดู _____	ขาว / ขาว / ขาว
๓. แม่ _____ ผักในท้องครัว	หัน / หัน / หัน
๔. กระโปรงตัวนี้ _____ มากนะ	สั้น / สั้น / สั้น
๕. เสื้อตัวนี้เป็นผ้า _____	ฝ้าย / ฝ้าย / ฝ้าย
๖. บ้านฉันมีหก _____	ชั้น / ชั้น / ชั้น
๗. อาซื้อ _____ ที่ตลาด	ผา / ผา / ผา
๘. พี่ _____ กระจก	สอง / สอง / สอง
๙. เราต้องข้ามลำ _____ นี้ไป	หวย / หวย / หวย
๑๐. แม่ค้าตัดขนมใส่ _____	ถวย / ถวย / ถวย

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ผันเสียงคำอักษรสูง

ครูอ่านนำ นักเรียนอ่านตาม แล้วหัดอ่านจนคล่อง

ขอ ข่อ ซ้อ

มา ดี
มี กำ ไล ซ้อ มือ

ขา ข่า ข้า

มา เตะ ขา
ข้า ทำ ไม

ขี่ ขี่ ชี่

ชะ นี ขี่ แพะ มา

งู ชู กู

งู ชู กู
กา จะ ดี งู

เข เข้ เข๋

จะ เข้ กะ ซอ ฮู้
ไพ เราะ ดี

แบบฝึกทักษะที่ 3 การผันวรรณยุกต์อักษรกลาง

การผันวรรณยุกต์

อักษรสูง มี 11 ตัว คือ ช ฌ ฉ ฐ ถ ผ ฝ ศ ช ส ห

	คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
คำเป็น	อู	-	อู๋	อู๊	-	อู
	ทาน	-	ท่าน	ท้าน	-	ทาน
คำตาย	สะ	-	สะ	สะ	-	-
	ซัด	-	ซัด	ซัด	-	-

อักษรกลาง มี 9 ตัว คือ ก จ ฉ ฎ ฏ ด ต บ ป อ

	คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
คำเป็น	ปู	ปู	ปู้	ปื	ปึ	ปู๋
	จ่าน	จ่าน	จ่าน	จ่าน	จ่าน	จ่าน
คำตาย	จะ	-	จะ	จะ	จะ	จะ
	ตัด	-	ตัด	ตัด	ตัด	ตัด

อักษรต่ำ มี 24 ตัว แบ่งเป็น 2 ชนิด

อักษรต่ำคู่ มี 14 ตัว คือ ค ศ ฆ ช ฌ ฉ ฆ ฆ ฌ ฆ ฌ ฆ ฆ ฌ ฆ

อักษรต่ำเดี่ยว มี 10 ตัว คือ ง ญ ณ น ม ย ร ล ว ฬ

		คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
คำเป็น	-	คา	คา	-	ค่า	ค้ำ	-
	-	วัง	วัง	-	ว้าง	ว้าง	-
คำตาย	สระเสียงสั้น	นะ	-	-	น๊ะ	น๊ะ	(น๊ะ)
		มัต	-	-	มัต	มัต	(มัต)
	สระเสียงยาว	ไอนต	-	-	ไอนต	ไอนต	(ไอนต)
		มาก	-	-	มาก	มาก	(มาก)

*** คำใน () เป็นคำที่ไม่มีใช้ในภาษาไทย บางคำใช้ในภาษาบาลี

แบบฝึกหัดที่ ๑

คะแนน

๑๐

นำคำที่กำหนดให้ไปผ่านวรรณยุกต์ให้ครบ ๕ เสียง

คำ	เสียงสามัญ	เสียงเอก	เสียงโท	เสียงตรี	เสียงจัตวา
ปู					
จอ					
ตัว					
แก					
บา					

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

แบบฝึกหัดที่ ๒

เติมร่วรณยุกต์ของคำที่กำหนดให้ลงในช่องว่างเพื่อให้เป็นประโยคมีใจความสมบูรณ์

๑. แม่อาบน้ำให้น้องในอ่าง

๒. พี่ชักเสื้อผ้าที่เปื้อนเยอะ

๓. น้าเปิดร้านขายเกี้ยว

๔. แม่บ้านกำลังทำความสะอาด

๕. ตำรวจเป่านกหวีดให้รถหยุด

๖. น้องได้รับตุ๊กตาเป็นของขวัญ

๗. ฉันเห็นจิ้งจกที่ผนัง

๘. พี่ตักข้าวเจ้าใส่จาน

๙. ครูเคาะโต๊ะเสียงดังโป๊ก

๑๐. ไก่เตี้ยของน้าคุยเขี่ยขยะ

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ผันเสียงคำอักษรกลาง

 ครูอ่านนำ นักเรียนอ่านตาม แล้วหัดอ่านจนคล่อง

กา ก่า ก้า ก๊า ก๋า

มี อี กา
ใน นา ๕ ตัว

กึ กี่ กี้ ก๊า ก๋า

มี ลา มา กี่ ตัว

กู กู๋ กู้ กือ กู่

อา กู๋ ไป กู้ เรือ
ใน ทะ เล

กอ ก่อ ก้อ ก๊า ก๋า

ตา สี ก่อ ไฟ
ใน เตา

เก เก๋ เก้ เก๊ เก๋

นา พิ กา เก้

โก โก่ โก้ โก๊ โก๋

เขา ทำ ตัว โก๋

แบบฝึกทักษะที่ 4 การผันวรรณยุกต์อักษรต่ำ

การผันวรรณยุกต์

อักษรสูง มี 11 ตัว คือ ข ช ฉ ฐ ฎ ผ ฝ ศ ษ ส ห

	คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
คำเป็น	อุ	-	อู๋	อู๊	-	อู
	หาน	-	ห่าน	ห่าน	-	หาน
คำตาย	สะ	-	สะ	สะ	-	-
	ซัด	-	ซัด	ซัด	-	-

อักษรกลาง มี 9 ตัว คือ ก จ ฎ ฏ ค ต บ ป อ

	คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
คำเป็น	ปู	ปู	ปู้	ปื	ปึ	ปู่
	จาน	จาน	จ่าน	จ่าน	จ่าน	จ่าน
คำตาย	จะ	-	จะ	จะ	จะ	จะ
	ตัด	-	ตัด	ตัด	ตัด	ตัด

อักษรต่ำ มี 24 ตัว แบ่งเป็น 2 ชนิด

อักษรต่ำคู่ มี 14 ตัว คือ ค ต ข ซ ช ฉ ฆ ท ฒ ท ฐ พ ฟ ภ ฮ

อักษรต่ำเดี่ยว มี 10 ตัว คือ ง ญ ณ น ม ย ร ล ว ฬ

		คำ	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
คำเป็น	-	คา	คา	-	ค่า	ค้ำ	-
		วัง	วัง	-	ว้าง	ว้าง	-
คำตาย	สระเสียงสั้น	นะ	-	-	น๊ะ	น๊ะ	(น๊ะ)
		มัด	-	-	มัต	มัต	(มัต)
	สระเสียงยาว	ไหนด	-	-	ไหนด	ไหนด	(ไหนด)
		มาก	-	-	มาก	มาก	(มาก)

*** คำใน () เป็นคำที่ไม่มีใช้ในภาษาไทย บางคำใช้ในภาษาพูด

แบบฝึกหัดที่ ๑

นำคำที่กำหนดให้ไปผันวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง

คำ	เสียงสามัญ	เสียงเอก	เสียงโท	เสียงตรี	เสียงจัตวา
ดา					
ช					
รัว					
พอ					
โย					

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

แบบฝึกหัดที่ ๓

เลือกคำที่กำหนดให้ด้านขวา แล้วนำไปเติมลงในช่องว่างให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์

๑. ฉันดื่ม_____วันละ ๘ แก้ว

น้ำ / น้ำ / น้ำ

๒. พ่อเลี้ยง_____ในคอก

มา / มา / มา

๓. วันนี้ท้อง_____แจ่มใส

ฟ้า / ฟ้า / ฟ้า

๔. ฉันเขียน_____ลงในแบบฝึกหัด

ชื่อ / ชื่อ / ชื่อ

๕. ห้องสมุดเป็นแหล่งความ_____

รู้ / รู้ / รู้

๖. น้อง_____นกบนหลังคา

ขี่ / ขี่ / ขี่

๗. พี่แบ่งขนมให้น้อง_____กันทุกคน

เท่า / เท่า / เท่า

๘. ป้าไป_____ขนมที่ตลาด

ซื้อ / ซื้อ / ซื้อ

๙. ฉันทานข้าว_____ก่อนไปโรงเรียน

เช้า / เช้า / เช้า

๑๐. อาเก็บส้ม_____จากสวน

ฉี่ / ฉี่ / ฉี่

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

ผันเสียงคำอักษรต่ำ

 ครูอ่านนำ นักเรียนอ่านตาม แล้วหัดอ่านจนคล่อง

ชา ช่า ช้า

ทำ ไม
เธอ มา ช้า

ชี ชี้ ชี

คาไม้

ดา ไม้
ชี ไม้ ชี มือ

ชื้อ ชื่อ ชื้อ

ฟารีดา

เธอ ชื้อ ว่า
ฟา รี ดา

ช่อ ช่อ ช่อ

พ่อ ดี ใจ
ที่ ลำ ไย มี ช่อ

ช้ำ ช้ำ ช้ำ

ดู ชี
มือ เธอ ช้ำ

ชัว ชัว ชัว

ผู้ ไต ทำ ชัว
ก็ ได้ ชัว

แบบฝึกทักษะที่ 5 เรื่อง การผันวรรณยุกต์ (ไทรยางค์) ผ่านนิ้วมือ

แบบฝึกทักษะที่ 6 เรื่อง ฝึกอ่านคล้องจากบทกลอน

ฝึกอ่านบทกลอน

เปิด

มา เร็ว เข้า ซี
 ทำ ที ทำ ท่า
 ร้อง รำ เถิด หนา
 ทำ ท่า อย่าง เปิด
 ก้าบ ก้าบ ชู คอ
 หัว ร่อ เอว เคล็ด
 อย่า ลืม ท่า เด็ด
 เปิด ส่าย ก้น เอย

ฝึกอ่านบทกลอน

กระต่าย

กระต่าย หู ยาว
 ตา วาว สี แดง
 พอ ลม พัด แรง
 แอบ แฝง พุ่ม ไม้
 แสง เดือน สาดส่อง
 จับ จ้อง มอง ไป
 จะ รีบ ไป ไหน
 กระต่าย น้อย เอย

ฝึกอ่านบทกลอน

ช้าง

เจ้า ช้าง ตัว ใหญ่
 เทียว ไป ใน ป่า
 โอ้อวด คุย ว่า
 ตัว ช้า โต ใหญ่
 พอ เจอะ มด แดง
 แรง ฤทธิ์ เหลือ ใจ
 รุม กัด เข้า ให้
 ตก ใจ จริง เออ

แบบฝึกอ่านก่อนเรียน-หลังเรียน

1. ต้มน้ำ
2. คุณป้า
3. กว๊านเตี๋ย
4. จ๊ะจ๋า
5. ด้านหน้า
6. บัวรดน้ำ
7. ปู่ทวด
8. ตึกตา
9. ไก่ต้ม
10. แผ่นป้าย
11. ข้าวสวย
12. ชี่เกี๊ยจ
13. ฉู่ฉี่
14. ชี่ฝู่น
15. ผ้าห่ม
16. ส้มตำ
17. เสื้อผ้า
18. ห้ามวี่ง
19. ชี่นรถ

20. สู้สู้
21. ช้างน้อย
22. ท้องฟ้า
23. น่องจ๋า
24. ม้าลาย
25. ย่ายาย
26. ลืมแล้ว
27. วัวน้อย
28. คำขาย
29. น่ารัก
30. ร่มไม้

อ่านเรื่อง

เช้าวันเสาร์ น่องฟ้าไปตลาดนัดกับแม่ แม่ถือถุงผ้า ส่วนน่องฟ้าช่วยถือกล่องข้าว ที่แผงผัก ป้าขายผักพูดว่า “ผักสดมากจ้ะ วันนี้ลดราคา” แม่ซื้อผักกาด กุ้งแห้ง และไข่ไก่ ระหว่างเดินผ่านร้านข้าวต้ม น่องฟ้าได้กลิ่นหอมของข้าวต้มหมู แม่ยิ้มแล้วบอกว่า “ซื้อกลับบ้านดีไหมจ้ะ” น่องฟ้าตอบว่า “ดีค่ะ หนูหิวแล้ว” เมื่อกลับถึงบ้าน น่องฟ้าช่วยแม่ต้มน้ำ และจัดโต๊ะอาหาร ทั้งสองคนกินข้าวด้วยกันอย่างมีความสุข